

PERGALĖ

LITUVOS KP(b) ŽARASŲ APSKRITIES KOMITETO IR
APSKRITIES VYKDOMOJO KOMITETO ORGANAS

ZARASAI

1950 m.

kovo mėn.

26

SEKMADENIS

Nr. 36(451)

Kaina 20 kap.

Slavė numeris:

1. J. EŽERINIS. Užtvirtinti agitacinio darbo laimėjimus -- 3 pusl.
2. Kolūkių ataskaitiniuose susirinkimuose -- 2 pusl.
3. Filmas apie didvyriaus tarybinės liaudies žygį -- 3 pusl.
4. Naujos knygos -- 3 pusl.
5. Tarptautinė apžvalga -- 1 pusl.
6. S. JURKUNAS. Teisė į mokslą -- 2 pusl.

Spartesniais tempais vykdyti pieno paruošas

Praeję rinkimai į TSRS Aukščiausiąją Tarybą ir puiki komunistų ir nepartinųjų bloko pergalė šiuose rinkimuose išaukė didžiulį visos tarybinės liaudies gamybinių ir politinių pakilimą. Apkritis darbo žmonės, išjungę į socialistines lenktynes rinkimų garbei, pasiekė žymių laimėjimų visose gamybos srityse. Priešakiniai apskrities kolūkiai pilnai pasiruošę pavasario sėjai, prieš laiką įvykdė miško ruošos darbų planą ir kitas prievoles.

Suprasdami didžiulį valstybinę savalaikio pieno paruošimo plano įvykdymo reikšmę, priešakiniai mūsų apskrities kolūkiai prieš laiką įvykdė pieno paruošimo planą. Taip, pvz., Imbrado valsčiaus „Naujo gyvenimo“ kolūkis, prieš laiką įvykdė pirmojo ketvirčio planą, jau pristatė antro ketvirčio sąskaiton 100 kg pieno. Pirmojo ketvirčio pieno paruošimo planą prieš laiką įvykdė Salako valsčiaus „Aušros“, „Aukštųjų krašto“ kolūkiai. Sėkmingai vyksta pieno paruošos ir visoje oltėje kitų kolūkių.

Pirmasis šių metų ketvirtis baigiasi. Pieno paruošimo plano įvykdymo rezultatai per ketvirtį rodo, kad ne visur šiam svarbiam reikalui buvo skirta reikiamo dėmesio. Jeigu Antazavės valsčiaus pieno paruošimo pirmojo ketvirčio planą kovo mėn. 20 dieną įvykdė 81 proc., tai Imbrado valsčiaus tai patį dieną įvykdė vos 40 proc., Dusetų valsčius -- 41 proc., Dūksto valsčius -- 46 proc.

Šie rezultatai aiškiai rodo, kad minėtų valsčių vadovai reikiamai neorganizavo pieno paruošimo darbo, nemobilizavo kolūkiečių už savalaikį pieno paruošimo plano įvykdymą. Valsčių partinių ir tarybinių organizacijų vadovai dar nepaėmė savo kontrolės pieno paruošimo darbo, nepatikrino, kaip dirba pieninės, pieno priėmimo punktai, kaip vykdo paruošas kolūkiai, kolūkiečiai ir individualūs valsčiečiai.

Savalaikis ir pilnas pieno paruošimo plano įvykdymas turi didelę reikšmę mūsų liaudies ūkiui, aprašinant tarybinius miestus vertingiausias maisto produktais. Didelį laimėjimą, pasiekė vykdamas trimečio planą visuomeninei kolūkių ir tarybinių ūkių gyvulininkystei išsivystyti, sudaro galimybę vis didėjantiems kiekiais tiekti pieno produktus valstybei. Kad ši galimybė taptų tikrove ir kad tarybiniai miestai kasdien gautų daugiau pieno produktų, reikalinga atkakli partinių, tarybinių ir paruošimo organų, o taip pat kolūkiečių kova už savalaikį pieno paruošimo plano įvykdymą.

Sėkmingo pieno paruošimo plano įvykdymo reikalas reikalauja iš partinių ir tarybinių organizacijų vadovų plačiai išvystyti aiškinamąjį darbą kolūkiečių ir individualių valsčiečių tarpe, pasiekti, kad kiekvienas kolūkis, kiekvienas kolūkiečio ar individualaus valsčiečio kiemas laiku ir pilnai įvykdytų jiems duotą valstybinių pieno paruošimo uždavį. Reikia paimiti kontrolės pieno perdavimo imonių bei pieno priėmimo punktų darbą. Pieninės ir pieno priėmimo punktai turi normaliai dirbti, gerai aptarnauti pieno statytojus.

Siuo metu mūsų kaimas gyvena dideliu pakilimu. Kolūkiai ir kolūkiečiai išjungia į socialistines lenktynes už pavyzdiną pasirėngimą pavasario sėjai, už išauginimą kolūkių laukuose gausaus derliaus. Partinės organizacijos turi panaudoti šį visuotinį gamybinių pakilimą ir, greta kitų darbų, išvystyti lenktyniavimą už priešakinią pieno paruošimo plano įvykdymą. Vienkart su kolūkais, reikia siekti, kad savo prievole valstybei prieš laiką įvykdytų ir kiekvieno kolūkiečio bei individualaus valsčiečio kiemas. Neturi likti nei vieno kilogramo pieno skolos valstybei!

Apsvarstė partijos ir vyriausybės nutarimą

Su džiugiu pakilimu sutiko Antalieptės valsčiaus kolūkiečiai partijos ir vyriausybės nutarimą dėl pasirošimo pavasario sėjai. Gausus kolūkiečių susirinkimas, skirtas šio nutarimo apsvartymui, įvyko „Pergalės vėlavos“ kolūkyje.

Susirinkime išstoja kolūkių pirmininkas drg. S. Šablinskis, darkevičius pareiškė:

„Partijos ir vyriausybės nutarimas dėl pasirošimo pavasario sėjai -- tai darbo programa visiems žemdirbiams ruošiantis laukų darbams. Į šį nutarimą mes turime atsakyti pavyzdin-gu darbu. Kad sėja galėtų

buti pravesta savalaikiai ir aukštame agrotechnikos lygyje, reikia jai stropiai ruoštis. Todėl aš kviečiu kolūkiečius aktyviai įsijungti į darbą, kad pavasario sėjos kampaniją artelės sutiktų pilnai pasirošus.

Kolūkių pirmininkas atžymėjo, kad artelė pilnai sutvarkyti sėklų fondai, atsivežta 10 tonų mineralinių trąšų.

Kolūkiečiai įsipareigojo artimiausiomis dienomis pilnai užbaigti inventoriaus remontą, sudaryti gamybinius ir darbo planus.

S. Šablinskis

Atsakant į partijos ir vyriausybės nutarimą

Visu spartumu ruošiasi pavasario laukų darbams Salako valsčiaus „Vienybės“ kolūkis. Atsiliepdami į pergalię kreipimasi, artelės nariai įsipareigojo galutinai užbaigti pasirošimą pavasario sėjai iki balandžio 1 d. Šie įsipareigojimai garbingai vykdomi. Jau atremontuota 11 plūgų,

20 akėčių ir daug kitų žemės ūkio padargų. Kolūkyje baigtas taip pat sėklų valymas, sėklos priverstos iki aukštų kondicijų. Kolūkis taip pat pilnai apsirūpinęs mineralinėmis trąšomis. Artimiausiomis dienomis bus pradėtas žiemkenčių trėšimas.

R. Kvedaras

Apsirūpino mineralinėmis trąšomis

Siekdami išauginti gausų derlių, Dusetų valsčiaus kolūkiai intensyviai vykdo pasirošimo pavasario sėjai darbą.

Pavyzdinai ruošiasi pavasario sėjai „Keturių komunarų“ kolūkis. Kolūkyje baigtas sėklų paruošimas, žemės ūkio inventoriaus remonto darbai. Artelės laukus numatyta gausiai pa-

trėšti. Tam tikslui atsivežta 3 tonos superfosfato ir 1,5 tonos salietros.

Virs 10 tonų mineralinių trąšų atsigabeno „Nėries“ kolūkis. Neatsilieka taip pat ir Liudo Giros vardo kolūkis. Artelės nariai turi atsivežti 4,5 tonos superfosfato.

J. Mielauskas

„30 metų komjaunimui“ kolūkyje

Intensyviai ruošiasi pavasario sėjai Antalieptės valsčiaus „30 metų komjaunimui“ kolūkis. Kolūkyje pilnai paruošti sėklų fondai, sėja bus pravėdama aukštų kondicijų sėklomis. Baigiami vykdyti taip pat žemės ūkio inventoriaus remonto darbai. Kolūkių kalviai Paliūnis Antanas ir Maleckas Vincas įsipareigojo pilnai sutvarkyti inventorių iki balandžio 1 d. Pakinkytū remonta artimiausiomis dienomis pasizadė-

jo užbaigti kolūkių arklininkas Kuzma Justinas. Neseniai artelės nariai apsvartė TSRS Ministrų Tarybos ir VKP(b) CK nutarimą „Dėl kolūkių, MTS ir tarybinių ūkių pasirošimo pavasario sėjai eigos“. Artelės nariai įsipareigojo atsakyti į nutarimą pavyzdiniu pasirošimu sėjai ir jos pravėdimu aukštame agrotechnikos lygyje.

Z. Kablys

Pasirošę sėjai

Imbrado valsčiaus „Naujosios sodybos“ kolūkių nariai sparciai ruošiasi pavasario sėjai. Siuo metu čia jau baigiami žemės ūkio inventoriaus remonto darbai, pilnu tempu vyk-

sta sėklų valymas. Parsivežta dalis mineralinių trąšų ir numatyta netrukus pradėti papildomą žiemkenčių trėšimą.

P. Vaitonis

Greičiau baikime pasirėngimą sėjai

Zarasų MTS traktorininkai apsvartė TSRS Ministrų Tarybos ir VKP(b) CK nutarimą

Su dideliu pakilimu vykdyto Zarasų MTS kolektyvo susirinkimas, skirtas apsvartinti TSRS Ministrų Tarybos ir VKP(b) CK nutarimą „Dėl kolūkių, MTS ir tarybinių ūkių pasirošimo pavasario sėjai eigos“.

Išsamų pranešimą apie šį nutarimą padarė MTS direktoriaus pavaduotojas pol'iniams reikalams drg. Guogis. Savo pranešime drg. Guogis pabrėžė, kad pavasario sėjai MTS kolektyvas sutinka gerai pasiruošęs. Traktorių ir priekabinamojo inventoriaus remonto planas viršytas. Žiemos metu paruošta nauji 24 traktorininkai ir priekabinėtojai. Galutinai sukomplektuotos traktorinės brigados, pargabenti degalų ir atsarginės traktorių dalys. Su kolūkais suda-

rytos sutartys įdirbti 9000 ha žemės. Išstoja traktorininkas -- traktantininkas drg. /a-vaekas. Jis sako:

„Šiandiena, stovėdami pavasario sėjos darbų slenkstyje, mes išjungiame į socialistines lenktynes vykdamas paskutiniųjų penkmečio metų sėjai, ruošiantis sutikti Tarybų valdžios įkurimo Lietuvoje dešimtajias metines.

Aš asmeniškai įsipareigoju su CHTZ--NATI suarti ne mažiau 1200 ha žemės.

Toliau išstojausieji traktorininkai prisieimė padidinti išpareigojimus. Po 1,5--2 metines traktorių darbų normas pasizadėjo įvykdyti drg. drg. Ignatkevičius, Urganas ir kiti traktorininkai.

N. Domeika

Baigė pasirėngimą laukų darbams

Sparciais tempais vykdo pasirošimo pavasario sėjai darbus Rimšės valsčiaus kolūkiai.

Gerų rezultatų pasirošime pavasario laukų darbams pasiekė „Raudonosios žvaigždės“ kolūkis. Čia jau užbaigtas žemės ūkio inventoriaus remontas, sėklos supiltos, jų daigumas patikrintas. Artelė pil-

nai apsirūpinusi mineralinėmis trąšomis.

Pavasario sėjai pasiruošę to paties valsčiaus „Gegužės Pirmosios“ kolūkis. Kolūkyje pilnai sudarytas gamybinių ir darbo planas.

Artimiausiu metu kolūkiečiai pradės papildomą žiemkenčių trėšimą.

M. Jarmuška

Vykdo savo išpareigojimus

Rimtų laimėjimų socializmo lenktynių išvystymui pasiekė Degučių valsčiaus Trinkuškių apylinkės Taryba (Tarybos pirmininkas drg. Žilukas). Šiuo plautu tarybinis ir kolūkių aktyvo pagalba čia visuose keturiuose apylinkės kolūkiuose išvystytos socialistinės lenktynes už savalaikį ir gerą pasirošimą pavasario sėjai. Ypač gerai socialistinius įsipareigojimus vykdo „Ažuolo“ ir „Trinkuškių“ kolūkių kolūkiečiai, kurie iki šių metų kovo mėn. 22 dienos pilnai užbaigė žemės ūkio inventoriaus remontą, baigė

sėklų supylimą, patikrino jų daigumą, apsirūpino mineralinėmis trąšomis. Visuose apylinkės kolūkiuose sudaryti gamybinių ir darbo planai.

Savo socialistinius įsipareigojimus garbingai vykdo taip pat Degučių apylinkės Taryba. Išvisviesių socialistinių lenktynių išdavėje visi šios apylinkės kolūkiai baigia pasirošimą pavasario sėjai darbams. Baigiamas čia taip pat gamybinių planų sudarymas. Artimiausiomis dienomis apylinkės kolūkiečiai pradės papildomą žiemkenčių pasėlių patrėšimą.

Salsko grūdų augintojai baigė sėjai

SALSKAS (Rostovo sritys), kovo mėn. 23 d. pirmą dieną jie užsėjo traktoriaus „S-30“ 120 hektarų, normal esant 80 ha. Sėją baigė ankstyvųjų varpinių kultūrų sėja.

Masinio mechanizatorių ir kolūkiečių socialistinio lenktyniavimo rezultate vidutinis vienos sėjamosios mašinos dienos išdirbis sėjos metu siekė 26 ha.

„Azovo -- Černomorskij“ kolūkių aptarnavo Sandu-tovsko MTS komjaunuolis Michailas Navozovas su draugu Petru Kovalenko. Tarybinę dieną jie užsėjo traktoriaus „S-30“ 120 hektarų, normal esant 80 ha. Sėją baigė ankstyvųjų varpinių kultūrų sėja. Dar našiau dirbo draugas Mitčenko. Traktoriaus agregatu jis užsėdavo po 90 hektarų vietoj 40 ha pagal normą.

Lenktynės padėjo grūdų augintojams baigti sėjai žymiai anksčiau, negu pernai, būtent per 5 darbo dienas. (ELTA).

Partijos gyvenimas

Užtvirtinti agitacinio darbo laimėjimus

J. Ežerinis

LKP(6) apskrities komiteto sekretorius

Su didžiu politiniu pakilimu vyko mūsų apskrity, kaip ir visoje tarybinėje šaly, rinkimai į TSRS Aukščiausiąją Tarybą... 99,96 procento visų rinkėjų, o už komunistų ir nepartinį bloką balsavo 99,97 proc. iš Tautybių 99,96 procento visų rinkimuose dalyvavusių rinkėjų.

Rinkimai parodė, kad apskrities darbo žmonės pilnai palaiko politiką, įgalinusią lietuvių tautą pasiekti žymių laimėjimų visose gyvenimo srityse, politika, išreiškiančia visos tarybinės liaudies interesus.

Rinkiminės kampanijos metu išliko naujas gausus aktyvas. Skaitlingas darbininkų, darbo valstiečių ir kaimo inteligentijos būrys atėjo į pagalbą partinėms organizacijoms aiškinamojo darbo masių tarpe organizavime. Apskrityje rinkiminį darbą buvo įtraukta apie 1000 agitatorių iš darbininkų, darbo valstiečių ir kaimo inteligentijos tarpo.

Rinkiminės kampanijos metu ši gausi agitatorių armija įgilio nemažą politinio darbo patyrimą. Agitatoriai sugebėjo glaudžiai susirūšti su gyventojais, užkarioti jų pasitikėjimą. Todėl šie agitatoriai kadrai gal ir turi sudaryti didelę jėgą mobilizuojant apskrities darbo žmones tolimiesiems uždaviniams įvykdyti.

Šiuo metu apskrities plačiai išsivystė pasirušimas pavarario sėjai.

Partinių organizacijų pareiga išplėsti aiškinamąjį darbą darbo valstiečių, MTS, tarybinio ūkio darbininkų tarpe dėl geresnio ir greitesnio pasirūšimo pavarario sėjai. Ši darba būtina įtraukti visus agitatorius, parodžiusius save rinkiminės kampanijos metu kaip sugebančius atlikti statomus jiems uždavinius.

Kai kurios valsčių partinės organizacijos ėmėsi priemonių agitacinio darbo laimėjimams užtvirtinti ir panaudoti jiems tolimiesiam darbui. Taip pavyzdžiui, partijos Dusetų, Rimšės valsčių komitetai pradėdė susirūšinti agitacinio darbo rinkiminės kampanijos metu išdavoms suvesti. Buvo nutarta agitatorių kolektyvus, veikusius prie rinkiminio apylinkių, panaudoti socialistinių lektorių Tarybų Lietuvos dešimtmėčio garbei organizavimui. Tačiau kitos valsčių partinės organizacijos, kaip Antazavės, Dukšto, Salako, praejų rinkimams, darbą su agitatoriais paliko savieigai. Agitatoriams čia neduodama jokių konkrečių nurodymų, jie nepanaudojami tolimiesiam mobilizavimui darbo žmonių partijos ir vyriausybės iškeltiems uždaviniams įvykdyti.

Neatidėliotinas partorganizacijų uždavinys tuoj pat imtis priemonių laimėjimams, pasiektiems agitaciniame darbe per rinkimų į TSRS Aukščiausiąją Tarybą kampaniją, užtvirtinti.

vėl suburti agitkolektyvus, informuoti juos apie stovinčius prieš apskrities darbo žmones naujus uždavinius, racionaliai paskirstyti turimą agitatorių jėgą, siūsti juos į mases su bolševikiniu tiesos žodžiu.

Valstčių partijos komitetai turi atnaujinti agitpunktų darbą, sistemingai, ne retiau kaip 2 kart į mėnesį rengti seminarus, kuriuose agitatoriai turi būti informuojami apie einamuosius politinius uždavinius. Būtina ruošti konsultacijas agitatoriams apylinkėse, imtis veiksmingų priemonių, kad agitatoriai būtų aprūpinti reikiama medžiaga, pranešumais, respublikdiniams ir apskrities laikraščiams, Agitatoriaus bloknotač, teikti visokeriopą pagalbą agitpunktų vedėjams reguliariame sienlaikraščių išleidime.

Didelę reikšmę masiniame politiniame darbe turi kultūros švietimo įstaigos. Jas taip pat reikalinga plačiai įtraukti į darbą, teikti nuolatinę paramą.

Valkomų sekretoriai turi palaikyti nuolatinį ryšį su agitpunktų vedėjais, agitatoriais, gerai žinoti masinio politinio darbo padėti kiekvienoje apylinkėje ir kolūkiuose.

Politinė agitacija - atsakingas partinio darbo sritis. Tai viena svarbiausių priemonių liaudies komunistiniam auklėjimui. Todėl partinės organizacijos privalo užtvirtinti politinės agitacijos laimėjimus, pasiektus rinkiminėje kampanijoje, kelti jos idėjinį lygį, jos veiksmingumą.

Politinė agitacija - atsakingas partinio darbo sritis. Tai viena svarbiausių priemonių liaudies komunistiniam auklėjimui. Todėl partinės organizacijos privalo užtvirtinti politinės agitacijos laimėjimus, pasiektus rinkiminėje kampanijoje, kelti jos idėjinį lygį, jos veiksmingumą.

kolūkių kolektyvini darbas užtikrino kolūkiečiams pasiturintį gyvenimą. Už darbdieninį kolūkiečiams išdalyta po 2,2 kg grūdų ir nemažai pašaro. Darbščiausieji artelės nariai, kaip Guogio Seima, išdirbusi 681 darbdienį, gavo 1413 kg grūdų, Makarsko Petro - 1511 kg. Ataskaitiniame susirinkime buvo išskirti taip pat kai kurie trukumai, pvz., rudens arimo darbai nebuvo gerai organizuoti ir dėl atskirų kolūkiečių neteisingos pažūros į darbą arimo planas neįvykdytas. Kolūkiečiai išpareigojo naujais ūkiniais metais dar aktyviau kovoti už savo kolūki stiprinimą, dar labiau stiprinti darbo drausmę.

Po to kolūkiečiai apsvarstė Joniškių apskrities „Pergalės“

Trumposi (iš skaitytojų laišku)

ŽEMĖS ŪKIO inventorius remonto darbai sparčiai vyksta Dusetų valsčiaus „Liudo Giras“ kolūky. Remonto darbuose pasizymį kolūkiečiai Trapnauškas Antanas, Mieliauskas Jonas ir kt.

PASKAITA „Naujo gyvenimo“ kolūky (Dusetų vl.) apie privalomuosius žemės ūkio produktų pristatymus su skaitė mokytoja drg. Rabliauskaitė. L. Reičys

V. Žvirblis

Didžiosios tarybinės liaudies teisės

Teisė į mokslą

Stalino Konstitucijoje - mūsų valstybės pagrindiniame įstatyme atsispindi tarybinės liaudies istoriniai laimėjimai. Prie jų laimėjimų priklauso ir didžioji tarybinio žmogaus teisė į mokslą. Tarybinė Vyriausybė ir Lenino - Stalino partija skyrė ir skiria didžiulį dėmesį liaudies švietimo reikalui.

Caro Rusija buvo atsilikusi šalis. 1897 metų surašymo duomenimis rusų žmonių Rusijoje buvo 21 procentai. Vidurinės, o dar labiau aukštosios mokyklos buvo beveik neįprastai mažos.

Po Didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos šalyje įvyko tikra kultūrinė revoliucija. 1919 metais Liaudies Komisarų Taryba priėmė nutarimą dėl neraštingumo likvidavimo RTFSR gyventojų tarpe. Jau pirmaisiais 3 metais po Spalio socialistinės revoliucijos buvo atidarytos 10.706 naujos mokyklos, kurių dauguma buvo kaimo vietovėse. Jeigu caro Rusijoje kaimuose buvo tik 72 vidurinės mokyklos, tai 1921 metais RTFSR vietovėse vidurinių mokyklų skaičius siekė 2144. Liaudies švietimo reikalas ypatingai plačiai išsivystė stalininių penkmečių metais.

Didžiąją teisę į mokslą mūsų šalyje užtikrina visuotinis privalomas pradžios mokslas, nemokamas septynerių metų mokslas, valstybinių stipendijų sistema pasižymėjusiems besimokantiems aukštojoje mokykloje, mokymas mokyklose gimtąja kalba, nemokamas gamybinio, techninio ir agronominio mokslo organizavimas darbo žmonėms mokyklose, tarybinuose ūkiuose, mašinu - traktorių stotyse ir kolūkiuose.

Tarybų šalies mokyklose, technikuose ir aukštosiose mokyklose mokosi daugiau kaip 86 milijonai žmonių. Mūsų šalyje veikia 861 aukštosios mokslo įstaigos (caro Rusijoje jų buvo 91), studentų skaičius pasiekė 1 milijoną 128 tūkstančius žmonių. Technikuose ir kitose vidurinėse specialiose mokslo įstaigose mokosi 1.308000 žmonių.

Lenininės - stalininės nacionalinės politikos pagrindu ypatingai išvystyti laimėjimai keliant liaudies švietimą pasiekti sąjunginėse respublikose. Eilė tautybių, neturėjusių savo rašto, buvo sukurta abėcėlės, Azerbaidžano TSR, pavyzdžiui, per pastaruosius 20 metų likviduotas daugiau negu pusantro milijono žmonių neraštingumas, tame tarpe apie pusę milijono moterų. Tadžikistane daugiau kaip 25 kartus išaugo asignavimas liaudies švietimui Septynmečių mokyklų skaičius padidėjo 63 kartus, vidurinių mokyklų - 49 kartus. Uzbekistano miesteose ir kaimuose yra daugiau kaip 4600 mokyklų, kuriose mokosi 1.235 tūkstančiai vaikų, 2 universitetai ir dešimtys kitų aukštojo mokslo įstaigų ir technikumų.

Lietuvos darbo žmonės tik išskorus respublikoje Tarybų valdžiai įsigijo teisę į mokslą.

Šiuo metu mokyklų ir besimokančiųjų Lietuvoje yra keletuopai daugiau, negu buržuaziniais laikais.

1939 m. Lietuvoje iš viso buvo tik 27 progimnazijos ir 69 gimnazijos, kuriose mokėsi 20.700 moksleivių. Šiais metais respublikoje veikia 170 vienuolikamečių mokyklų (gimnazijų) ir 663 septynmetės mokyklos (progimnazijos), kuriose mokosi 109.500 darbininkų, valstiečių, tarnautojų vaikų.

Buržuazinė Lietuva per daugiau kaip 2 dešimtmečius neįstengė praktiškai įgyvendinti privalomo ketverių metų mokslo, o Tarybų Lietuvoje šiuo metu sėkmingai vykdomas visuotinis privalomas septynmetis mokslas. Dešimties tūkstančių žmonių, kurie negalėjo įsigyti mokslo buržuazinės santvarkos sąlygomis, dabar lanko mokyklas suaugusiems. Šiuo metu respublikoje veikia 63 vidurinės ir septynmetės mokyklos suaugusiems, o taip pat 45 vidurinės ir septynmetės mokyklos darbininkų ir valstiečių jaunimui.

Buržuazinėje Lietuvoje tebuvo vienas universitetas Kaune su 1.229 studentais. Dabar respublikoje veikia 11 aukštųjų mokyklų, kuriose besimokančiųjų skaičius siekia apie 10.000 žmonių.

Daugelį kartų padidėjo respublikoje skaičius muzikos ir dailės mokyklų, kurias buržuazinėje Lietuvoje, retai kas teįstengė lankyti. Šiuo metu Tarybų Lietuvoje veikia konservatorija, 2 dailės institutai su 723 studentais, 5 muzikos mokyklos su 981 mokiniumi, 2 dešimtmetės muzikos mokyklos su 542 mokiniais, 5 septynmetės muzikos mokyklos su 960 mokiniais ir 2 dailiųjų amatų mokyklos su 610 mokiniais.

Mūsų šalies pasiekimai liaudies švietimo srityje atrodo ypatingai didingai palyginti su mokyklos padėtimi kapitalistinėse šalyse. Jungtinėse Amerikos Valstybėse, pavyzdžiui, dabar daugiau kaip 6 milijonai vaikų neturi galimumo lankyti mokyklos, o 10 milijonų vaikų lanko mokyklas tik 3-4 mėnesius per metus. JAV suaugusių gyventojų tarpe - 20 milijonų beraščių. Italijoje 7 su puse milijono žmonių nemoka skaityti ir rašyti. Anglijoje per pastaruosius ketveris metus buvo sukurta iš viso keletas dešimčių naujų mokyklų. Didžiausia Anglijos mokyklų dalis turi 1-2 klasių papalpas, o kiekvienoje iš jų mokosi įvairaus mokyklinio amžiaus vaikai.

Draugas Stalinas sako: „Mes norime visus darbininkus ir visus valstiečius padaryti kultūringus ir apsišvietusius, ir ilgainiui mes tai padarysime“ (J. Stalinas. Leninizmo klausimai, 596 psl. liet. leid.). Tarybinė valstybė nenuilstamai rūpinasi tuo, kad tas mūsų didžiojo vado ir mokytojo nurodymas būtų pilnutinai įgyvendintas.

R. ŽEMAITIS

Kolūkių ataskaitiniuose susirinkimuose

„Spalio“ kolūkyje

Neseniai Dusetų valsčiaus „Spalio“ kolūkyje įvyko kolūkių ataskaitinis susirinkimas. Pranešimą apie vienerių metų kolūkinio darbo rezultatus padarė kolūkių valdybos pirmininkas drg. Makarskas.

Pranešėjas atžymė, kad artelė jau pirmaisiais savo gyvavimo metais pasiekė neblogų laimėjimų tiek laukininkystės, tiek gyvulininkystės vystymo srityse: kolūkių laukuose išaugintas aukštas derlius, kuris buvo laiku nuimtas, sutvarkytas ir prieš laiką atsiskaityta su valstybe. Kolūky sukurto 4 gyvulininkystės fermos, neblogų rodiklių pasiekta jų produktyvumo pakėlimo srityse. Pvz., iš kiekvienos karvės per metus primielžta vidutiniškai po 1271 litrą pieno.

Našus kolektyvinis darbas užtikrino kolūkiečiams pasiturintį gyvenimą. Už darbdieninį kolūkiečiams išdalyta po 2,2 kg grūdų ir nemažai pašaro. Darbščiausieji artelės nariai, kaip Guogio Seima, išdirbusi 681 darbdienį, gavo 1413 kg grūdų, Makarsko Petro - 1511 kg.

Ataskaitiniame susirinkime buvo išskirti taip pat kai kurie trukumai, pvz., rudens arimo darbai nebuvo gerai organizuoti ir dėl atskirų kolūkiečių neteisingos pažūros į darbą arimo planas neįvykdytas.

Kolūkiečiai išpareigojo naujais ūkiniais metais dar aktyviau kovoti už savo kolūki stiprinimą, dar labiau stiprinti darbo drausmę.

Po to kolūkiečiai apsvarstė Joniškių apskrities „Pergalės“

„Naujos vilties“ kolūky

Neseniai Imbrado valsčiaus (Grybinės apylinkės) „Naujos vilties“ kolūkyje įvyko susirinkimas, skirtas vienerių kolektyvinio gyvenimo metų rezultatams suvesti. Ataskaitiniame pranešime kolūkių valdybos pirmininkas drg. Vasiljevas atžymėjo laimėjimus, atsižvelgiant per vienerius kolektyvinio gyvavimo metus. Artelės laukuose išaugintas aukštas derlius ir nemažai laimėjimų, pasiekti gyvulininkystės išvystymo

srity, užtikrino aukštą kolūkiečių darbo atlyginimą. Už darbdieninį kolūkiečiams teko 4 kg grūdų ir 10 kg pašaro. Darbščiausieji artelės nariai, kaip Sklizmanto Prano Seima, gavo už darbdienius 4,5 tonų grūdų, Kavliausko Antano - 5 tonas grūdų, Jarmalavičiaus Juozo - 3,5 tonas grūdų. Šiais metais artelės nariai pasiryžę pasiekti dar aukštesnių rodiklių.

V. Žvirblis

Filmas apie didvyrišką tarybinės liaudies žygį

NAUJOS KNYGOS

„Berlyno paėmimas“

Su Stalino vardu

Šiomis dienomis Zarasų kino teatre „30 metų komjaunimui“ rodomas naujas tarybinis filmas „Berlyno paėmimas“, kuriame masiškai žiūri darbininkai, kolūkiai, tarnautojai ir moksleiviai.

Šis filmas vaizduoja nemirtingąją Didžiojo Tėvynės karo epopėją bei didįjį karvedį, atvedusį tarybinę liaudį iki pilnos pergalės. — Josifą Visarionovičių Stalina.

„Berlyno paėmimas“ — tai šlovės himnas tarybinei liaudžiai — nugalėtojui, jos nenugalimam, Armijai, savo ginklu išgelbėjusiai Europos tautas nuo fašizmo maro, nuo visiško sunaikinimo.

Filmas stebina žiūrovus savo grandioziumu, savo masiniais vaizdais. Pro akis pasilenka milžiniškas laiko tarpas ir milžiniški geografiniai plotai. Veiksmai perkelti į keltus liejimo gamyklas ir Kremlių, iš priešakinių Stalgrado apkalvų į Vyrnausųjį karo vado Staba. Matome sąjungininkų konferenciją Jaltaje ir Hitlerį imperinėje kancelarijoje.

„Berlyno paėmimas“ pradėdamas šviesiais tarybinio gyvenimo taikos meto vaizdais. Mes girdime vaikų juoką, žvėmės gėlimus, kurioms nuklotas visas žydintis laukas. Eina pasitikti savo laimės žymus keitais liejikas Aleksiejus Ivanovas ir jauna tarybinė mokytoja Nataša Rumianceva, kurių meilė — poetiška, be galo skaidri.

Nepamiršdami tie kadrai, kuriuose sportuolis Aleksiejus Ivanovas susitinka su didžiuoju Stalinu. Mes matome Staliną saulėtą dieną betrušiantį sode prie savo sodintos obelaitės. Iškvieistas, Aleksiejus nenuvokia, kad jis priims sode ir kalbės su juo taip paprastai, draugiškai. Jis sumišęs, truputį išsigundęs, bet tėviska draugo Stalino šypsena, jo paprastai, išmintingi žodžiai išsklaido Aleksiejų baimę. Jis pasakoja, kaip lieja metalą, dalinasi savo mintimis, sumanymais išleidamas, Aleksiejus sako:

— Jūs jau atleiskite man. Gal buti, ką nors ne taip pasakiau.

Draugas Stalinas atsako:

— Ne, nieko, mes žmonės savi, mes vienas kitam viską goline pasiskaityti.

Kokią didi prasmę giadi šiuose žodžiuose! Koks gilus ryšys tarp liaudies ir Stalino!

Laimingas ir sujaudintas Aleksiejus eina gimtąja stepe, pasakodamas Natašai apie nepamirštamą susitikimą su Stalinu. Bet ūmai krinta bombos, ir juos apgaubia sprogstamų bombų dūmai.

Karas! Dega m estai ir kaimai.

Po sunkaus sužeidimo Aleksiejus vyksta į frontą. Karas prae pat Tėvynės širdies, prie Maskvos. Berlyne prieš fašistines Vokietijos satelitų pasiuhtinius žygieja Hitleris: „Ponai, Maskva prie Vokietijos koju!“ Fiurens laukia žinios apie Maskvos paėmimą. Tuo metu prabyla radijas — tarybine liaudį, ir armija kreipiasi didysis Stalinas. Jo pranašiški žodžiai lydi tarybinius karius iš Raudonosios Aikštės į pirmąsias linijas.

Hitlerio įsakymu, tuksantantis lėktuvų pakilo į orą, tačiau nė vienas jų nepasiekė Maskvos.

Maskva nugalėjo! Didžiojo Stalino vadovaujama, tarybinė liaudis ir jos armija kirtė prieš šiuo baisy smogį prie Stalgrado!

Hitlerinė gauja jaučia savo galą, ieško išsigelbėjimo. Geringas tariasi su angliu imperialistų pasiuhtiniu.

Antroje serijoje rodomos milžiniškos kautynės jau prie pat Berlyno. Čia išryškėja strategijos genialumas, didi Tarybinės Armijos jėga. Su Stalino vardu lupose eina sturmuoti Berlyno metalurgininkas Ivanovas, kaunasi simtai, tuksantiniai tarybinių tautų sūnų, išauklėtų didžiojo tėvo Stalino.

Paskutinieji kadrai parodo besibaigiančios Hitlerio gaujos dienas. Hitlerio įsakymu užtvindomi metro kanalai — juose žus ta tuksantiniai berlyniečių — moterų, vaikų, sužeistųjų.

Iš rankų į rankas kyla vis aukštesnį raudonoji vėliava, kuri štai jau plazda nugalėto reikštą viršūnėje. Tai išpuodijama scena, vainikuojanti istorines kovas už Berlyną.

Be galo jaudina „Berlyno paėmimo“ finalas. Iš lėktuvų šlipo didysis vadas Stalinas, atvykęs į Potsdamo konferenciją. Intuistiškai sveikina jį tarybiniai kariai ir visi žmonės. Galingai skamba nuo ekrano didžiojo Generalissimo žodžiai:

„Brangia kaina įgyta ši pergalė. Neuzmirškite paaukotų jai aukų. Nuo šios dienos istorija atveria tautoms, mylinčioms laisvę, platų kelią. Kiekviena tauta turi kovoti dėl taikos visame pasaulyje, dėl visų šalių, visų tautų paprastų žmonių laimės. Ir tik tada galima bus pasakyti, kad mūsų aukos nenutejo veltui, kada kiekvienas mūsų tvirtai galės žiūrėti į savo ateitį... Saugosime taiką ateities labui. Taikos ir laimės Jumis, mano draugai!“

Kiekvienas tarybinis žmogus, pamates šį puikų filmą, giliai pajus džiugų pasididžiavimą mūsų socialistinės Tėvynės jėga, tarybinės kultūros, mūsų meno žengimu į priekį.

V. Dudėnas

Tarybinio kino meno trisdešimties metines vainikuoją neseniai pasirodęs respublikos ekranuose naujas meninis filmas „Berlyno paėmimas“. Filmas meniškai ir ryškiai parodo svarbiausius kovų iki Berlyno etapus. Nėnaprasta jėga ir teisingumu išspręstas mūsų mokytojo ir vado bei liaudies dvasinis vienigumas, parodyta nuosirdi mellė savo vadui ir didžiojo Stalino mellė tarybinei liaudžiai. Ir kada vienas iš veiklų pasako kariui Aleksiejui: „Argi buvo toks laikas, kad Stalinas nebūtų su mumis“, as. Didžiojo Tėvynės karo dalyvis, puikiai prisimenu kovų dienas, kai su Stalino vardu lupose visa tarybinė liaudis pakilo ginti spalio užkariavimų, kai su Stalino vardu lupose veržėmės mes į mūšį. Žirdėdamas filmo, nejučiomis nuklystai tas rasejas kovų dienas, kai Stalino žodžiai, jo kreipimasis į visą

liaudį, kėlė tarybinių kovotojų dvasią, pasitikėjimą savo jėgomis. Organiška susiriši su filmo herojais: Aleksiejum Ivanovu, Nataša Rumianceva ir kitais. Žinai, kad su tokiais žmonėmis susiduri kasdien, žinai, jog tai naujoji karta žmonių, atėjusių pertvarkyti gyvenimo. Bet, ar tai rodomas plieno liejikas Aleksiejus, ar didysis liaudies vadas draugas Stalinas, — visur dvelkia paprastumu, nuosirdumu, buidingu tik mums, tarybinams žmonėms. Jauti, kokiais glaudžiais ryšiais esame surišti su mūsų Tėvynės širdim — Maskva, Kremlium, didžiuoju mūsų vadu.

Filmas „Berlyno paėmimas“ palieka giliausią įspūdį. Iš kino — teatro išėjai pasisėmęs naujų jėgų laisvam kurybiniam darbiui.

N. Šabalinas
Didžiojo Tėvynės karo dalyvis

Juos auklėjo partija

Naujas meninis filmas „Berlyno paėmimas“ ryškiai ir teisingai parodo vieningą socialistinę visuomenę — naują kartą žmonių, pagimdytų spalio socialistinės revoliucijos, išauklėtų partijos ir Tarybų valdžios. Darbo laudis išsikovojo sau laimę. Darbas tapo garbės, šlovės ir šaunumo reikalu. Mes, tarybiniai žmonės, žinome, jog dirbame ne kapitalistams, bet sau. Visas savo jėgas darbo žmonės atiduoda stalininių planų įvykdymui. Filme mes ir matome šią tarybinių žmonių kovą už priešlaikinį penkmečio plano įvykdymą, matome paprastus tarybinius žmones, kuriems kelius į laimingą gyvenimą atvėrė Spalio revoliucija. Štai, vienoje metalurginėje gamykloje plieno liejikas Aleksiejus Ivanovas pasiekia aukštą rodiklį savo darbe. Ši plieno liejiko pergalė, šis darbo žygis sukelia viso kolektyvo džiaugsmą ir pasididžiavimą, jo darbas įvertinamas.

Iškvieistas į Maskva, Ivanovas buvo sutiktas

draugas Stalinas. Mus, žiūrovus, artina su juo neišreiškiamas dekingumas tarybinės liaudies pergalių kūrėjui, mellė savo draugui, vadui ir mokytojui ir draugo Stalino mellė tarybinei liaudžiai.

Prisimena artisto Andrejevo ir Kovalovos vaidinimas. Andrejevo sukurtas pavyzdys sukaupta savyje geriausias tarybinio žmogaus bruožas.

Palieki kino teatro salę su dideliu pasididžiavimu jausmu mūsų tarybinė Tėvyne, mūsų ginkluotomis pajėgomis, mūsų liaudimi. — A. Vaitonis

tevišku draugo Stalino dėmesiu. Čia filmas ryškiai atskleidžia vyriausybės ryšį su liaudimi.

Filmas ryškiai parodo, kokias galimybes turi tarybiniai žmonės kurti laimingą gyvenimą. Štai dėl ko tarybinė liaudis su tokiu pasiryžimu džiū ir kovą ginti savo Tėvynės. Filmas vaizdžiai parodo šlovingų Tarybinės Armijos pergalių kelią. Šiuose istoriniuose mušiuose tarybinis kovotojus vedė partija, įkvėpė daro didysis Stalinas. Ekranė matome tarybinės liaudies pasiryžimą, neapikantą vokiškiems grobikams. Tokius žmones, kurie Tėvynės — mellės vardan nesigalėjo savo gyvybės, galėjo išauklėti tik bolševikų partija, Tarybų valdžia.

Filmas „Berlyno paėmimas“ žavi savo nepaprastai tiesa. Žiūrovui jis sukelia pasididžiavimo jausmą partija — visų pergalių organizatoriu, tarybine liaudimi, kurios niekas pasauli nengalės.

Raskatovas
Didžiojo Tėvynės karo dalyvis

Žootechn. J. GRUMŠLYS ir K. DANTA. Ką reikia žinoti apie gyvulių šėrimą, priežiūrą ir užlaikymą. „Valstiečių laikraštis“. 1949 m. 112 pusl. Rb. 2.

G. NIKOLAJEVA. Kolukis „Traktorius“. Valst. polit. ir moksl. liter. leidykla. 1949 m. 100 pusl. Rb. 1,40.

P. N. ANGELINA. Žmonės kolukiu laukuose. Valst. polit. ir moksl. liter. leidykla. 1949 m. 112 pusl. Rb. 2,50.

Agronomų kolektyvas. Agrotechnika. Valst. polit. ir moksl. lit. leidykla. 1947 m. 304 pusl. Rb. 10.

A. URBONAS. Sodiniškystės vadovėlis. Valst. enciklop. ir moksl. literat. leidykla. 1946 m. 168 pusl. Rb. 7.

K. P. OBOLENS-KIS. Reikalų tvarkymas priešakiniuose kolukiuose. Valst. polit. ir moksl. lit. leid. 1949 m. Rb. 2,40.

V. I. KOROVINAS. Traktorinė brigada kovoje dėl gausaus derliaus. Valst. polit. ir moksl. lit. leid. 1949 m. 52 pusl. Rb. 1.

Z. GIRŠAVIČIUS. Pašarų silosavimas. Valst. polit. ir moksl. liter. leid. 1949 m. 64 pusl. Rb. 1,25.

Arg. A. ŽUKAUSKAS. Avininkyste kolektyviniame ūkyje. Valst. polit. ir moksl. liter. leid. 1949 m. 124 pusl. Rb. 2,40.

V. A. ABRAMOVAS. Linų ūgūnėlių agrotechnika. Valst. polit. ir moksl. liter. leid. 1949 m. 72 pusl. Rb. 1,40.

T. ŠNIUKŠTA. Kapinų ir naujų kaustymo pagrindai. Valst. polit. ir moksl. liter. leid. 1949 m. 136 pusl. Rb. 2,50.

38. S. ČERJOMŪSKI. NAS. Bolševikiškai kovoti dėl aukštos žemdir-

bystės kultūros. Valst. polit. ir moksl. liter. leid. 1949 m. 48 pusl. Rb. 0,70.

K. MICHALIŪVICIUS. Kolektyvinių ūkių keliu. Valst. polit. ir moksl. liter. leid. 1949 m. 56 pusl. Rb. 0,75.

Ateities bruožai. Apybraižos iš broliškųjų respublikų kolektyvinių ūkių ir MTS gyvenimo. Valst. polit. ir moksl. liter. leid. 1949 m. 84 pusl. Rb. 1,20.

A. JELAGINA. Kolektyvinių ūkių elektrinių žiburiai. Valst. polit. ir moksl. liter. leid. 1949 m. 108 pusl. Rb. 1,40.

I. PIKTURNA. Leopolio tarybinio ūkio laimėjimai. Valst. polit. ir moksl. liter. leid. 1949 m. 46 pusl. Rb. 0,30

J. A. ČIKOTA. Kaip pasikeitė gyvenimas Avdotino kaime per 30 metų. Valst. polit. ir moksl. liter. leid. 1949 m. 48 pusl. Rb. 0,70.

A. A. RUSKOLAS. Surtartiniai MTS santykiai su kolukiais. Valst. ir moksl. liter. leidykla. 1950 m. 68 pusl. Rb. 1,10.

N. KONSTANTINOVAS. Socialistinė pramonė ir jos vadovaujamasis vaidmuo vystant TSRS liaudies ūkį. Valst. polit. ir moksl. liter. leid. 1950 m. 40 pusl. Rb. 0,55.

Akadem. V. M. JUDINAS. Tarybinių zootechnikų niūruiniai darbo metodai žemės ūkio gyvulių naujoms veislėms išvesti. Valst. polit. ir moksl. lit. leid. 1950 m. 40 pusl. Rb. 0,50.

K. LIAUDIS. Tarybų Lietuvos darbo valstiečių kolukiu keliu. Valst. polit. ir moksl. liter. leidykla. 1950 m. 28 pusl. Rb. 0,35.

Tarybų Lietuvos kolektyvinių ūkių valstiečių — moterų suvažiavimas. Valst. polit. ir moksl. liter. leid. 1949 m. 128 pusl. Rb. 1,50.

V. GIRDŽIUS. Masinis — politinis ir kultūrinis darbas kolektyviniame kaime. Valst. polit. ir moksl. lit. leid. 1949 m. 100 pusl. Rb. 1,50.

A. A. RUSKOLAS. Kolektyvinių ūkių turinių ginčų teisinis nagrinėjimas. Valstyb. polit. ir moksl. liter. leidykla. 1949 m. 56 pusl. Rb. 1.

A. SNIEČKUS. Tarybų Lietuvos kolektyvinių ūkių uždaviniai. „Tiesos“ leidykla. 1949 m. 40 pusl. Rb. 0,65.

I. G. JEDINŪVICIUS. Kaip Valstybinio Banko įstaigos atlieka kreditinį atsiskaitomąjį ir kasinį kolektyvinių ūkių aptarnavimą. Valst. polit. ir moksl. liter. leid. 1949 m. 44 pusl. Rb. 0,60.

V. PISAREVAS. Dėl priemonių įvykdyti trimečio planui kolektyvinių ir tarybinių ūkių visuomeninei gyvulininkystei išvystyti (1949 — 1951 m. m.) Lietuvos TSR. Pranešimas Lietuvos KP(b) CK III plenumo. Valst. polit. ir moksl. liter. leid. 1949 m. 38 pusl. Rb. 0,50.

Tarptautinė apžvalga

Taikos jėgos auga ir stiprėja

Judėjimas taikai ginti turi šalininkus visose šalyse. Jis suvienija šimtus milijonų įvairių tautybių, profesijų, tikybų ir politinių pažiūrų žmonių. Liaudies masės vis aiškiau supranta, jog žodžiais negalima užtikrinti taikos. Todėl kova prieš karo kurstytojus, dėl tautų saugumo tampa diena iš dienos vis aktyvesnė ir įgyja vis efektyvesnes formas.

Tai parodė kovo 19 dieną pasibaigusi Pasaulinio taikos šalininkų kongreso Nuolatinio komiteto III—ji sesija. Sesija suvedė taikos šalininkų veiklos rezultatus ir numatė jų tolesnių veiksmų programą. Duomenys, pateikti Nuolatinio komiteto ataskaitoje ir sesijos dalyvių kalbose, liudija apie tikrai visuotinį liaudies judėjimą dėl taikos. Dabar į Nuolatinį komitetą įeina 52 šalių tautiniai komitetai taikai ginti. Be to, jis palaiko glaudžius ryšius su 29 kitų šalių demokratiniomis organizacijomis. 27 šalyse jau įvyko taikos šalininkų tautiniai suvažiavimai, o 11 šalių rengiamasi juos sušaukti. Visur miestuose, kaimuose, įmonėse sudaromi vietiniai komitetai taikai ginti.

Tuos komitetus remia platus fizinio ir protinio darbo žmonių sluoksniai, aktyviai kovojantieji prieš karo kurstytojus. Tokios kovos pavyzdys yra Prancūzijos, Belgijos, Olandijos, Italijos ir kitų šalių uostų darbininkų atsakymas iškrauti Amerikos ginklus, kurie pristatomi šioms šalims pasiromlant agresyviaja Šiaurės Atlanto sutartimi. Dokininkų veiksmus plačiai remia pramonės darbininkai ir geležinkelininkai, atsiskaitęjį gaminti ir gabenti karines medžiagas.

Imperialistai bijosi taikos. Jie supranta, jog tarptautinio taikos fronto sustiprėjimas silpnina agresorių jėgas. Štai kodėl JAV ir Olandijos vyriausybės šurkšdina užtronkė duris savo šalyse taikos delegacijoms. Anglijoje laiboristų ministras pirmininkas liti griežtai atsakė priimti Nuolatinio komiteto delegaciją. Bet taikos idėja keliauja be vizos. Pačioje Amerikoje taikos šalininkų judėjimas apima vis platesnius gyventojų sluoksnius. Taikai ginti kelia dabar savo balsą ir tie, kurie neseniai dar tylėjo.

Pasaulinio taikos šalininkų kongreso Nuolatinio komiteto sesija Stokholme reikalavo besąlygiškai uždrausti atominį ginklą ir nustatyti griežtą tarptautinę kontrolę to nutarimo vykdymui. „Mes, sakoma sesijos kreipimesi, laikysime kariniu nusikaltėliu tą vyriausybę, kuri pirmoji pavartos atominį ginklą prieš bet kurią šalį“. Sesija kreipėsi į tautas, ragindama pasirašyti tą kreipimąsi, ir išrinko savo atstovus į antrą pasaulinį taikos šalininkų kongresą, kuris įvyks šių metų pabaigoje Italijoje.

Sesijos nutarimą karštai remia liaudies masės visose šalyse. Šie nutarimai yra tolesnio tarptautinio taikos fronto išsiplėtimo laidas. Nuolatinio komiteto ataskaitiniame pranešime buvo pabrėžiama, kad pasaulyje yra jėga, kuri sugeba sužlugdyti karo kurstytojų užmačias. Tos jėgos reiškiu yra taikos šalininkų judėjimas.

Galingos taikos stovyklos

priešakyje yra didžioji Tarybų Sąjunga. Puiki Stalininio komunistų ir neparitinių bloko pergale rinkimuose į TSRS Aukščiausiąją Tarybą yra naujas mūsų liaudies indėlis kovą dėl taikos. Didžiulės reikšmės veiksny ginant taiką yra tvirtėjanti Kinijos — Tarybų Sąjungos draugystė, o taip pat liaudies demokratijos šalių, žengiančių į socializmą, laimėjimai.

Niekuomet žmonijos istorijoje nebuvo stipresnio sąjūdžio, kaip dabartinis sąjūdis taikai ginti. Tai duoda pagrindą tvirtinti, kad toliau išplėstas taikos šalininkų gretas, sustiprinus darbo žmonių vienybę ir pakėlus jų budrumą, tautos laimės kovą dėl taikos.

Italijos valdžios organų baudžiamosios priemonės

Taikos stovyklos laimėjimai siutina karo kurstytojus. Italijoje ir Prancūzijoje, kur taikos šalininkų sąjūdis įgyjo ypatingai platų užmojį, valdžios organai vartoja baudžiamąsias priemones. Neseniai reakcinė parlamentinė dauguma Prancūzijoje priėmė draukoninius įstatymus, nukreipus prieš darbo žmones, kovojančius dėl savo teisių, demokratijos ir taikos. Dabar tokias pat priemones, Amerikos imperialistų nurodymu, priėmė Italijos vyriausybė. Sutinkamai su tomis nepaprastomis priemonėmis, valdžios organai turi teisę uždrausti darbo žmonių susirinkimus ir demonstracijas atskirose vietose ir net provincijose, uždrausti darbininkų mitingus įmonėse, persekioti kumečial, užimančius dirvonuojančias dvarininkų žemes, ir t. t.

Prisidengdama „tvarkos saugojimui“, Italijos vyriausybė atvirai stoji į Italijos liaudies laisvės ir demokratinių teisių slopinimo kėlą. Remdamiesi policijos savivale, Italijos valdžios organai mėgina pasmaugti augantį liaudies masių nepasitenkinimą, masių, kurios vis ryžtingiau išstoją ginti savo ekonomines

teises, taiką ir demokratiją, prieš karo ruošimo politiką. Tas liaudies sąjūdis įgyja ypatingai stiprų užmojį dabar, ryšium su Amerikos ginklų tiekimu Italijai. Vartodami baudžiamąsias priemones, Italijos valdžios organai ir jų amerikiniai šeiminkai siekia jėga priversti darbininkus iškrauti karines medžiagas, gautas iš Amerikos. Žiauriomis represijomis valdžios organai mėgina priversti Italijos darbo žmones vykdyti Italijos — Amerikos reakcijos agresyvius planus.

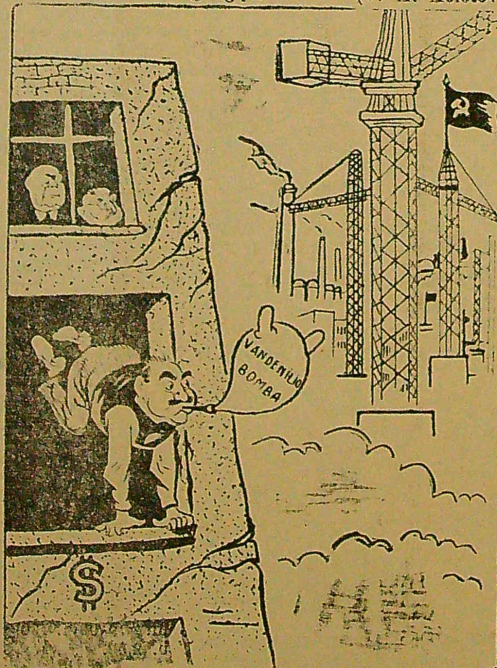
Į nepaprastus vyriausybės priemones Italijos liaudies masės atsakė galingu liaudies protesto judėjimu. Liaudies pasipiktinimo banga apėmė visą šalį. Miestuose ir kaimų centruose įvyko demonstracijos darbo žmonių, pareiškusiu griežtą protestą prieš reakcines vyriausybės priemones. Daugelio šalies imcinių kolektyvai protesto ženklų nutraukia darbą. „Komunistų ir socialistų partijų derinamasis komitetas, visuotinė darbo konfederacija ir kitos gaubios Italijos demokratinės organizacijos ragina darbo žmones vienyti ir stiprinti savo gretas, siekiant duoti atkirtį reakcijos puolimui.

Kovo 22 dieną visoje Italijoje įvyko galingas 12 valandų visuotinis streikas. Susstojė visi fabrikai, miesto transportas, buvo sulaukytas geležinkelių judėjimas, streikavo valstiečiai ir kumečiai. Romoje streiko metu įvyko stambus susidūrimai tarp darbininkų ir policijos, kurie trukė 5 valandas. Visuotinis streikas buvo galinga Italijos darbo žmonių jėgos ir kovos pasiryžimo demonstracija.

Italijos darbo žmonės, kaip pažymi Italijos komunistų partijos generalinis sekretorius pavaduotojas Sekja, turi pakankamai jėgų tam, kad apgintų prieš bet kuriuos grasinimus savo laisvės ir teises, užkariautas krauju.

V. Charkovas

Tik kvailiai, tokie, kaip vienas iš proto išsikraustęs ministras, gali puoselėti idiotiškas viltis įbauginti Tarybų Sąjungą... (V. M. Molotovas)

Vandenilio burbulai

Buošiasi fizikos prietaisų parodai

Fizikos prietaisų parodai intensyviai ruošiasi Zarasų I-osios vidurinės mokyklos fizikos būrelis. Vadovaujami mokytojo Andriano, jaunieji fizikai savarankiškai pagaminė eilę prietaisų. IX-os kl. mokinys (iblys įrengė detektorinį radijo aparatą. VII-os kl. mokinys Švidinskas pagaminė elektros skambutį. Originalų periskopą pagaminė VII-os kl. mokinys Putrimas. Šiomis dienomis janieji fi-

zikai Palinnis, Rulys ir Putrimas įrengė šviesos ekraną ir du stiprius radijo reproduktorius. Dažnai yra šaukiami fizikos būrelio susirinkimai, kuriuose bandomi pagaminti prietaisai ir jų veikimas, daromi brėžiniai ir schemos. Iki Gegužės Pirmosios fizikos būrelis numatė radiofikuoti savo mokyklą savos gamybos radijo reproduktoriais.

D. Kalnėnas

Sportas

Draugiškos krepšinio rungtynės

Š. m. kovo mėn. 24 d. Zarasų II-sios vid. mokyklos sporto salėje įvyko draugiškos krepšinio rungtynės tarp Zarasų I-osios ir II-sios vid. mokyklų antrųjų krepšinio komandų. Pasigirtus teisėjo švilpukų, į aikštę išbėga abiejų mokyklų komandos. Jau vos prasidėjus žaidimui, užverda atkakli kova. I-sios vid. mokyklos dešinysis puolėjas, prasižėjęs pirmoje minutėje, laimi metimą savo komandos naudai. Po keturių minučių I-sios vid. mokyklos komandos kapitonas Štaras vėl pelnė metimą.

Tačiau priešininkai neausimėna ir atkakliai atakuoja. Po puikių kombinacijų II-sios vid. mokyklos komandos kairysis puolėjas švelnina pasėkme 4:2. Perėmė iniciatyvą į savo rankas, II-sios vid. mokyklos krepšinininkai vis dažniau atakuoja priešininko krepšį. Pasėkmė sulyginama ir persveriamą iki 6:4 II-osios vid. mokyklos krepšinio komandos naudai.

Tokiu rezultatu ir baigiamas pirmasis rungtynių puslaikis.

Tarptaklinės tinklinio rungtynės

Dusetų vidurinėje mokykloje vyksta tarptaklinės tinklinio varžybos.

Šiomis dienomis susitiko dvi pajėgiausios komandos: VIII ir XI klasės mergalių komandos.

Pirmosiomis žaidimo minutėmis iniciatyvą į savo rankas paima aštuntokės. Tačiau XI klasės komanda atkakliai atakuoja priešų vartus ir renka taškus savo naudai. Pirmas puslaikis pasibaigia san-

Po pertraukos I-sios vid. mokyklos krepšinininkai su didesne energija ima atakuoti priešininko krepšį. Rezultatas sulyginamas. I-osios vid. mokyklos krepšinininkai vis dažniau prisitartina prie priešų krepšio. Tačiau netikslius metimai neduoda naudos. Vis tik seka kombinacijos, kurių rezultate pasekmė didėja 12:6 I-sios vid. mokyklos komandos naudai. Tačiau komandoje pastebimas nusilpimas. Tuo pasinaudoja priešininkai ir švelnina pasekmę iki 10:12. I-sios vid. mokyklos krepšinininkai iš paskutiniųjų stengiasi laimėti. Seka du komandos kapitono Štaro metimai, į kuriuos priešininko komanda atsako tik vienu. Pasigirdęs teisėjo švilpukas paskelbė rungtynių pabaigą. Rungtynes rezultatu 16:12 laimėjo I-sios vid. mokyklos komanda.

Sulyginus su ankstesnėmis, šios rungtynės buvo techniškesnės, žaidėjai daugiau susižaidė, kas atsiliepė į rungtynių pasekmę.

V. Ūpinis

tykliu 15:10 XI klasės mergalių naudai.

Antrame puslaiky ir vėl pranašesnės pasirodė XI klasės mergaitės. Rungtynės baigiasi santykiu 2:1 šios komandos naudai.

Po to įvyko XI ir IX kl. berniukų komandų susitikimas. Stipresnė pasirodė XI klasės komanda, laimėjusi susitikimą rezultatu 2:0.

I. Reinsys

Saškių turnyras

Antalieptės vidurinėje mokykloje baigiamas kvalifikacinis saškių turnyras. Šeši turnyro žaidėjai jau sužaidė visas partijas. Įdomus susitikimas buvo tarp A. Kanapecko ir Buzelio, kuris po trumpo pastarąjo pergale. Savo susitikime S. Nikitinas laimėjo

prieš A. Kuzmą. Tuo pačiu išryškėjo žaidimo pirmoji vieta, atitekusį S. Nikitinui, iš 22 galimų surinkusiam 20 taškų. Antroji vieta atitenka A. Kuzmai, surinkusiam 18,5 taško. Neblogai pasirodė taip pat A. Kalinis, V. Ribokas ir Šablinskas.

A. Leleika

Ats. redaktorius L. Rudaševskis

Skaitytojau, užsiprenumeruokite savo apskrities laikraštį

„Pergalė“

1950 metų antrajam ketvirčiui ir iki metų pabaigos

„Pergalė“ eina 3 kart | savaitę

PRENUMERATOS KAINA:

1 mėn.—2,50 rub., 3 mėn.—7,50 rb.,

6 mėn.—15 rb., iki metų pabaigos—22,50 rb.

„Prenumeratą priima visi pašto ir „Sąjunginės Spaudos“ skyriai, agentūros, visuomeniniai platintojai bei apylinkių Tarybų sekretoriai.

„Pergalės“ spaustuivė Zarasuose. Užsak. №36 Tiraz. 2750